

– Такава ли била работата! – усмихнал се добрият съсед и поканил ромите на гости.

Отишли в къщата на съседа и яли и пили предоволно. Накрая съседката почерпила гостите с торта. Взели си всички от нея, но останало едно парче. Никой не посмял да посегне към него. Ромът се обърнал към жена си, хванал тепсията с ръце и жестоко се закарнал:

– Ей така ще ти извия врата!

Сетне тъй завъртял тепсията, че самотното парче застанало пред него. Взел го и го изял.

Така бедните роми изкарвали празника при богатите си съседи българи.

В приказката „Намерили му колая“ се третира идеята за междуетническата хармония. Непринуденото многовековно съжителство между българи и роми, отколе уседнали по села и градове, е научило не от вчера хората с различни култури на добронамереност. В тази конкретна приказка събитието се развива по време на празник. За душевността на източноправославния българин висша добродетел е да се нахрани гладният, да се даде подслон на бездомния. Народният разказвач е внушил чрез символиката на прозрачната хитрост на ромското семейство желанието му да общува с другия, по-различния от него. Празникът е идеален повод за опознаване на българското семейство. То уж се хваща на прозрачната хитрост, за да допусне до себе си своите съседи. Накрая всички са доволни. Взаимното опознаване е минало успешно. Дяволът не е чак толкова черен, другият не е чак толкова различен. И все пак – по-добре е, че сме различни, иначе животът ни едва ли щеше да бъде интересен. Намерена е формулата на мирното съвместно съжителство – да зачитаме правото на другия да бъде по-различен от нас и това да ни радва.

С тези разсъждения донякъде се дава отговор на въпроса защо в България и в останалия православен свят има най-много роми.

КУЧЕНЦЕТО ПИНДА (15, стр.60)

Живеели някога един дядо и една баба. Те си имали малко кученце на име Пинда. Дядото много обичал кученцето и все му отделял по нещичко от храната си.